

TÉMATICKÉ OKRUHY K SZK – Pedagogická psychologie (PCH/SZ 5)

(Eleonora Smékalová)

Platnost: Od **15. září 2016**

1. Terminologické otázky – pedagogická psychologie mezi ostatními vědami, význam psychologie pro pedagogiku a didaktiku, předmět a metody zkoumání, aplikace pedagogické psychologie.
2. Pojmy moderní pedagogiky - edukační realita a současné trendy ve vzdělávání v ČR a ve světě.
3. Pojem učení – synchronní multiparadigmatičnost pedagogiky, různá pojetí pojmu učení, typy a druhy učení, zákonitosti učení, význam paměti při učení.
4. Vnitřní a vnější činitele učení, genetická a sociální podmíněnost školní úspěšnosti.
5. Skinner a Bruner, dvě stěžejní teorie pro vzdělávání, jejich předchůdci a pokračovatelé.
6. Piaget a Vygotskij, konstruktivismus v pedagogické psychologii.
7. Motivace ve školním prostředí, význam motivace, porozumění potřebám žáků z hlediska potřeby zlepšení jejich motivace pro učení.
8. Reformní hnutí a alternativní proudy ve vzdělávání, jejich funkce a význam.
9. Nové pohledy na učení a vyučování jako kritika tradičních postupů ve školách.
10. Podpora efektivního učení a vyučování, jak se učit, jak vyučovat.
11. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, současná situace začleňování těchto žáků.
12. Současné trendy ve vzdělávání – rozvoj sociálních dovedností žáků, klíčové kompetence ve vzdělávání, neurofyziologie a edukační věda, inkluzivní vzdělávání.
13. Novější teorie motivace ve vzdělávání.
14. Učitel jako významný činitel ve vzdělávání – typologie učitelů, výchovné a vyučovací styly učitelů.
15. Fungování školní třídy (management třídy, role žáků ve třídě, vztah učitel versus třída, typ třídního kolektivu...).
16. Nové trendy v pedagogické diagnostice – dynamická diagnostika, učební potenciál.

17. Zprostředkované vyučování – strukturální kognitivní modifikovatelnost, angažovanost učitele, program instrumentálního obohacování.
18. Sociální a morální vývoj dětí v kontextu školy.

Základní a doporučená literatura:

Bertrand, Y. (1998). *Soudobé teorie vzdělávání*. Praha: Portál.

Cangelosi, J. S. (2009). *Strategie řízení třídy*. Praha: Portál.

Čáp Jan (1998). *Psychologie výchovy a vyučování*. Praha: Universita Karlova.

Čapek, R. (2010). *Třídní klima a školní klima*. Praha: Grada.

Doulík, P., Škoda, J. (2011). *Psychodidaktika*. Praha: Grada.

Dweck, C. (2015). *Nastavení mysli: nová psychologie úspěchu, aneb, naučte se využít svůj potenciál*. Brno: Jan Melvil Publishing.

Fenstermacher, G. D., Soltis, J. F. (2008). *Vyučovací styly učitelů*. Praha: Portál.

Fontana, D.(2010) *Psychologie ve školní praxi*. Praha: Portál.

Fisher, R. (2011). *Učíme děti myslet a učit se: Praktický průvodce strategiemi vyučování*. Praha: Portál.

Heidbrink, H. (1997). *Psychologie morálního vývoje*. Praha: Portál.

Helus, Z. (2004). *Dítě v osobnostním pojetí*. Praha: Portál.

Holt, J. (1995). *Jak se děti učí*. Praha: Strom, 1995. (nebo jiný titul od Johna Holta)

Hrabal, V., Pavelková, I. (2010). *Jaký jsem učitel*. Praha: Portál.

Kolář, M. (2005). *Bolest šikanování*. Praha: Portál.

Kopřiva, P., Nováčková, J., Nevolová, D., Kopřivová, T. (2005). *Respektovat a být respektován*. Kroměříž: Spirála.

Kosíková, V. (2011). *Psychologie ve vzdělávání a její psychodidaktické aspekty*. Praha: Grada.

Krejčová L. (2013). *Žáci potřebují přemýšlet: co pro to mohou udělat jejich učitelé?* Praha: Portál.

Krejčová, L., Mertin, V. a kol. (2010). *Pedagogická intervence u žáků ZŠ*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika.

Lang G., Berberichová Ch. (1998). *Každé dítě potřebuje speciální přístup*. Praha: Portál.

Mareš, J. (1998). *Styly učení žáků a studentů*. Praha: Portál.

Mareš, J. (2013). *Pedagogická psychologie*. Praha: Portál.

Průcha, J. (2002). *Učitel: současné poznatky o profesi*. Praha: Portál.

Průcha, J. (2013). *Moderní pedagogika*. 5.vyd. Praha: Portál.

Rogers, C.R.-Freiberg, H.J. (1998). *Sloboda učit' sa*. Persona.

Vacek, P. (2008). *Rozvoj morálního vědomí žáků*. Praha: Portál.

Vágnerová, M. (2005) *Školní poradenská psychologie pro pedagogy*. Praha: Karolinum.

Vester, F., Myslet, učit se ... a zapomínat ?. Plzeň:Fraus, 1997.

Zelinková,O. (1997). *Pomoz mi, abych to dokázal*. Praha: Portál.

Katedra psychologie FF UP Olomouc.

